

ORGANISTEN aan het woord.

In mei 2010 is het orgel in de Vredebergkerk onderhanden genomen door de orgelbouwer Flentrop. Een mooie aanleiding om onze organisten aan het woord te laten over hun instrumenten. In dit kerkblad vertelt Ton Hendriksen als hekkensluiter wat hem beweegt om organist te zijn.

Ton, je bent al 40 jaar organist, wat spreekt je aan om elke zondag als organist de kerkdienst te begeleiden?

Laat ik beginnen met vast te stellen dat ik me, sinds jaar en dag, graag met muziek bezig houd en zelf graag musiceer. De combinatie orgel en kerkzang heeft me altijd aangesproken en in m'n orgelspel word ik sterk geïnspireerd door een goed zingende gemeente. Zoiets verveelt nooit!

Hoe vaak speel je op het kerkorgel, vind je dat niet saai, elke zondag hetzelfde patroon?

Het "patroonmatige" zit 'm voornamelijk in de wekelijkse terugkeer, maar elke zondag is, liturgisch gezien, toch weer anders. Ik voel altijd weer een sterke neiging tot improvisatie en die drang wordt dan weer sterk beïnvloed door hetzij de preek (thema) hetzij de liederenkeuze.

Heb jij een voorkeur op welk kerkorgel je het liefst speelt en waarom?

Ik ben ervan overtuigd dat het orgel in de Vredebergkerk de meeste mogelijkheden biedt en dat zeker na de grondige restauratie, maar ik heb het orgel maar enkele keren bespeeld dus mijn kennis in deze is onvoldoende. Het orgel dat ik destijds in de Kruiskerk bespeelde (Van Kouteren, Rotterdam) was me altijd zéér dierbaar en ik denk dat ik daar het langst heb gespeeld. Het orgel in de Open Hof Kerk bevalt me overigens prima en de klank past mijns inziens heel behoorlijk in dit kerkgebouw.

Hoe ben jezelf betrokken bij de kerkdienst?

Dit hangt in hoge mate af van de diverse elementen in de dienst als thema, zondag m.b.t het kerkelijk jaar, de te zingen liederen etc, kortom allemaal zaken die je kunnen inspireren bij zowel voor- tussen- of naspel.

Hoe reageer jij als er iets anders gaat tijdens de dienst?

Als het tijdens de dienst wat anders loopt dan verwacht brengt me dat beslist niet uit m'n evenwicht. Het is me twee maal overkomen dat de stroom, dus het orgel uitviel. In overleg met de predikant hebben we toen de psalmen en gezangen a capella gezongen. Klonk geweldig en was voor zowel organist als voor de gemeente erg leerzaam.

Wat is tot nu toe je meest dierbare herinnering als organist?

Tijdens de uitvaartdienst van mijn schoonvader (zélf organist) speelde ik het orgel. In deze kerk zong men nooit gezangen en nog erger... ritmisch zingen was uit den boze. Mijn schoonvader was een voorstander van ritmische zang dus zijn wens was me heilig. De predikant trachtte elke vorm van ritmiek middels microfoon "tegen te houden", maar de aanwezigen, voor het merendeel van elders afkomstig, zongen er fris ritmisch op los en ik heb de dienst besloten met een improvisatie op Gezang 456. Dat gaf me veel voldoening en ik zag het als een eerbewijs aan mijn schoonvader

Wat vind jij belangrijk voor de kerkleden als je achter het orgel zit?

Dat de gemeente voldoende steun krijgt bij het zingen en bijv. bij het aanleren van een nieuw lied middels een "sprekende stem" wordt geholpen.

Hoeveel tijd kost jouw organistenbaan?

Moeilijk te zeggen. Zaterdags breng ik in het algemeen wel wat uurtjes door achter het orgel. De te zingen liederen, voor- en naspelen, orgelspel vóór en ná de dienst. Dit laatste verandert nog wel eens na het beluisteren van de preek!

Welke componist spreekt jou het meeste aan en waarom?

Ik ben een groot liefhebber van de symfonieën en liederen van Gustav Mahler. (geen orgelcomponist) Waarom? Boeiend, onnavolgbaar, vaak mysterieus en tegelijk overweldigend. Het doet me vaak denken aan de “jongste dag”, maar ik kan niet uitleggen waarom. Blijft moeilijk te begrijpen.

Wat doe jij in je vrije tijd?

Ik musiceer, lees héél veel, wandel of fiets met onze hond, kortom ik voel me dan tevreden.

Heb je tot slot nog iets mee te geven aan de lezers van bijEen?

Ik heb eigenlijk niet de pretentie om iets mee te geven, vandaar dat ik het hierbij maar wil laten.